

Postbus 234
7300 AE Apeldoorn
088 310 4000
info@vnog.nl
www.vnog.nl

Gemeente Harderwijk
T.a.v. het college van B&W
Postbus 149
3840 AC HARDERWIJK

Datum : 11 april 2022
Uw kenmerk : -
Ons kenmerk : 18-44971/22-079710/MN/CG
Behandeld door : M. Nitert
Afschrift aan : Archief; Omgevingsdienst Noord-Veluwe (t.a.v. [REDACTED]);
GGD NOG, Team MMK
Bijlage(n) : geen
Onderwerp : Advies externe veiligheid vooroverleg bestemmingsplan Waterfront-Zuid -
Kop Stadswerven in Harderwijk

Geacht college,

Op 2 maart jl. heeft u een verzoek voor een advies ingediend bij de VNOG over de beoogde (nieuwe) ontwikkelingen van een appartementengebouw (100 appartementen), circa 50-60 grondgebonden woningen en een bovengrondse parkeergarage (725 parkeerplaatsen) in Harderwijk. Deze ontwikkelingen zijn in strijd met de vigerende ruimtelijke planvorming en u vraagt of het past binnen de wet- en regelgeving over externe veiligheid. In deze brief geef ik u graag antwoord, waarbij ik de door u toegezonden documentatie heb beoordeeld. Daarnaast geef ik u adviezen over de algemene fysieke veiligheid. Door deze adviezen op te volgen, verkleint u de kans op calamiteiten of – als er zich toch een ongeluk voordoet – beperkt u de gevolgen.

In het verleden heeft de VNOG meerdere EV-adviezen afgegeven voor de ruimtelijke ontwikkelingen rondom het gebied Waterfront. Het voert te ver om al deze adviezen hier te herhalen, maar deze blijven uiteraard onverminderd van kracht. Daarbij was met name de bereikbaarheid van het plangebied en percelen binnen het plangebied voor hulpverleningsdiensten een aandachtspunt. Hiervoor vraag ik wederom nadrukkelijke aandacht en het is ontzettend fijn om te vernemen dat u inmiddels contact hierover hebt gelegd met uw accounthouder, [REDACTED].

Bij het opstellen van dit advies heb ik gebruik gemaakt van:

- Ontwerp bestemmingsplan 'Waterfront-Zuid – Kop Stadswerven'¹
- Signaleringskaart EV
- Het scenarioboek externe veiligheid (www.scenarioboek.nl)
- Geoviewer VNOG t.b.v. bluswatervoorziening.

Dit advies beperkt zich tot de externe en fysieke veiligheidsaspecten. Er zullen op termijn nieuwbouw-werkzaamheden gaan plaatsvinden. Ik verzoek u om uw accounthouder (de heer G. Juffer) in de gelegenheid te stellen te adviseren over het onderdeel 'Bouwen' van de aanvraag voor een omgevingsvergunning.

Advies externe veiligheid

Ik kan mij vinden in de conclusies die worden getrokken over externe veiligheid in de toelichting op het bestemmingsplan (incl. de conclusies uit het advies van de ODNV). Het plangebied bevindt zich binnen het invloedsgebied van het spoortraject Amersfoort-Zwolle, maar deze ligt op meer dan 200 meter afstand. Ook ligt het plangebied op meer dan 200 meter afstand van de provinciale weg N302. Het groepsrisico (GR) voor deze ontwikkeling mag u daarom – conform de gezamenlijke beleidsvisie externe veiligheid gemeenten in de regio Noord-Veluwe – beperkt verantwoorden in uw besluitvorming.

De voorgenomen ontwikkelingen passen daarmee binnen de normen van de wet- en regelgeving over externe veiligheid (Bevi en Bevt).

Advies over fysieke veiligheid

Wees u ervan bewust dat in de wet- en regelgeving over externe veiligheid een risicobenadering wordt gehanteerd. Toekomstige bewoners zullen daarom op de hoogte moeten zijn van eventueel nadelige effecten van omliggende (risico)bronnen, zodat zij handelingsperspectief hebben in geval van een calamiteit met een giftige stof of brand in de omgeving van het plangebied. Als de toekomstige bewoners verminderd zelfredzaam zijn, dan is dat handelingsperspectief nog relevanter. Wellicht zijn er dan aanvullende maatregelen denkbaar waarmee de zelfredzaamheid van deze bewoners kan worden vergroot. Daarover geef ik u – naast de bereikbaarheid en de bluswatervoorziening – later in dit advies enkele denkrichtingen. Ik start met een advies over duurzaamheid.

Duurzaamheid - energietransitie

Er zijn Europese 'klimaatafspraken' gemaakt om onder andere de uitstoot van broeikasgassen te beperken. Hierdoor nemen de innovatieve technologische ontwikkelingen van alternatieve brandstoffen en energie een vlucht. Dergelijke ontwikkelingen zijn noodzakelijk, maar zijn niet zonder risico's. Zo vindt er bijvoorbeeld opslag van (zonne-)energie in zogenaamde 'buurtbatterijen' plaats, maar blijkt uit incidenten dat branden in dergelijke installaties een specifieke aanvalsstrategie vergen van hulpverleningsdiensten. Dat geldt ook voor de ontwikkelingen rondom waterstof.

Als er ambities zijn voor het toepassen van alternatieve energiebronnen in het plangebied (of binnen de gemeente Harderwijk als geheel), dan wordt de VNOG hier graag in een zo vroeg mogelijk stadium bij betrokken.

¹ Incl. bijbehorende bijlagen.

Duurzaamheid – klimaatadaptatie

Door klimaatveranderingen zullen extreme wateroverlast en extreme droogte/hitte vaker voorkomen. Dit heeft gevolgen voor de fysieke (en gezonde) leefomgeving van inwoners en aanwezigen in Harderwijk. Daarom moet daar ook rekening mee worden gehouden bij het ontwerp van de bebouwde omgeving en de inrichting van de openbare ruimte(n).

Het ‘vergroenen’ van de bebouwde omgeving – bijv. het bekleden van daken en gevels met beplanting – kan nieuwe (brand)risico’s introduceren waardoor er mogelijk een onbeheersbare brand kan ontstaan. Door (klimaatbestendige) vegetatiesoorten toe te passen die nauwelijks of moeilijk brandbaar zijn, kunt u die risico’s verlagen. Het (her)inrichten van de openbare ruimte met meer groen en water (blauw) kan ook de bereikbaarheid van hulpdiensten nadelig beïnvloeden. Tevens kan de bereikbaarheid c.q. beschikbaarheid van brandkranen door een verkeerde inrichting afnemen.

De VNOG denkt hierin graag met u mee in het de toepassing van veilige klimaatbestendige adaptieve mogelijkheden.

Bestrijdbaarheid – bluswatervoorzieningen en bereikbaarheid

De planvorming bevindt zich in dusdanig prematuur stadium dat ik u nog niet van een advies rondom de bluswatervoorzieningen en de bereikbaarheid kan voorzien. Ik adviseer u hierover in contact te blijven met uw accounthouder, de heer G. Juffer.

Voor wat betreft de bereikbaarheid geef ik u graag nog het volgende mee:

- Creëer voor ambulances een goede bereikbaarheid door voldoende toe- en uitgangswegen te realiseren. Voor ambulances is het namelijk niet alleen van belang om zo snel mogelijk bij de woningen te kunnen komen, maar ook om zo snel mogelijk weer weg te kunnen rijden zonder hinder te ondervinden van andere (hulpverlenings)voertuigen.
- Ambulances dienen dichtbij bouwwerken geparkeerd te kunnen worden. Obstakels op de weg, de stoep en het terrein dienen dus zodanig te worden ingericht dat ambulances snel en goed bij de gebouwen kunnen komen. Het beperken van trappen, paaltjes, drempels, grote bloembakken, e.d. draagt bij aan een goede bereikbaarheid van gebouwen voor ambulances en brancards.
- Zorg voor een eenduidige, duidelijke bewegwijzering, waarbij borden en nummers zodanig zijn geplaatst, dat bij een calamiteit in/bij gebouwen duidelijk is waar de hulpverleners naar toe moeten.
- Om bouwwerken voor brancards goed begaanbaar te houden, is het van belang om met name de ingang begaanbaar te houden. Grind voor de ingang en het gebruik van grote rubberen ringmatten vormen voor ambulancepersoneel en het slachtoffer op de brancard namelijk een obstakel. Een schoonloopmat is een goed alternatief om binnen bij de ingang te plaatsen.
- Voor het ambulancepersoneel is het een grote belasting om een brancard met een slachtoffer de trappen af te dragen. Ook voor een slachtoffer is dat een grote belasting. Als appartementen evt. over meerdere verdiepingen zijn verspreid luidt het advies om een brancardlift te installeren, zodat een slachtoffer op een brancard niet via de trappen vervoerd hoeft te worden. De vloeroppervlakte van een brancardlift betreft 1,05 bij 2,10 meter. Bij brand mag een lift gebruikt worden mits hiervoor bouwkundige en installatietechnische maatregelen zijn genomen die dit mogelijk maken. Een voorstel hiervoor moet aan de gemeente ter goedkeuring voorgelegd worden.

Zelfredzaamheid

Om de zelfredzaamheid van – eventueel verminderd zelfredzame bewoners te vergroten, adviseer ik u het volgende punt te borgen in voorschriften in de omgevingsvergunning (onderdeel: bouwen) en toekomstige initiatiefnemer(s) hierbij te betrekken:

- Tref voorzieningen waarmee de (mechanische) ventilatie – eventueel op afstand – afgeschakeld kan worden, als er sprake is van een incident waarbij een toxische gaswolk ontstaat of een brand waarbij sprake is van grote rookvorming in de omgeving van het plangebied.

Daarnaast adviseer ik u om de initiatiefnemer(s) en/of toekomstige bewoners te wijzen op onderstaande punten:

- Stimuleer het gebruik van NL-alert. Hierop wordt door de overheid de komende jaren ook verder geïnvesteerd. Men moet zelf het initiatief nemen om de mobiele telefoon hiervoor geschikt te maken (zie: <http://www.crisis.nl/nl-alert>). Het plangebied valt vermoedelijk niet (geheel) binnen het bereik van de bestaande WAS-palen².
- Attendeer (toekomstige) bewoners op deelname aan 'Stan the CPR network' (voorheen Hartveilig Wonen). Dit is een hulpsysteem waarbij vrijwilligers opgeroepen kunnen worden om iemand te reanimeren (met AED), in afwachting van een ambulance. Deelname aan 'Stan the CPR network' kan levens redden.
- Plaats een AED op een strategische locatie. In geval van een circulatiestilstand wordt – door z.s.m. te defibrilleren – de overlevingskans van de betreffende persoon vergroot. Als deze AED aan een buitenmuur wordt bevestigd en beschikbaar wordt gesteld voor algemeen gebruik, kan deze AED ook gebruikt worden bij nood in de omgeving van het plangebied.
- Plaats een Stop de bloeding-set naast de AED. Dit is een pakketje met extra hulpmiddelen om bloedingen te stoppen. Omstanders en niet-medische hulpverleners kunnen de overlevingskansen van slachtoffers met ernstig bloedverlies aanzienlijk verhogen als deze direct adequaat worden gestelpt. Alledaagse verwondingen waarbij levensbedreigend bloedverlies optreedt, kunnen bijvoorbeeld een val door een glazen deur of (ernstige) open botbreuken zijn.

Gezonde leefomgeving

Het verbeteren van een gezonde leefomgeving voor (en daarmee het welzijn van) burgers zijn positieve ontwikkelingen die de VNOG ook toejuicht. Ik hoop dat u in het kader van deze ontwikkelingen in het plangebied contact heeft gelegd met de GGD Noord- en Oost-Gelderland (GGD NOG). Het team Medische Milieukunde (MMK) kan u voorzien van (maatwerk)advies en/of praktische tips voor wat betreft een gezonde leefomgeving. U kunt hen benaderen via: 088 – 443 3000 en per mail via: mmk@ggdnog.nl. Het Team MMK ontvangt dit advies ook in afschrift.

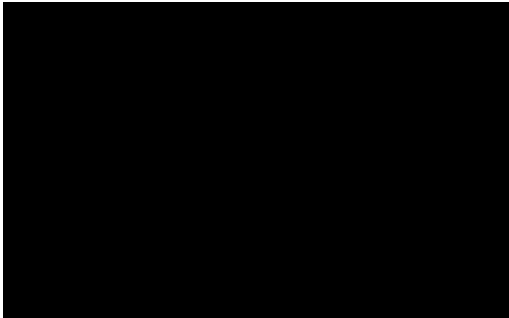
² Het ministerie gaat op termijn deze wijze van alarmering in Nederland uitfaseren.

Tot slot

Heeft u vragen over deze brief? Of wilt u overleggen? Bel of mail dan gerust met [REDACTED] (telefoonnummer: 088 – [REDACTED] of email: [REDACTED]@vnog.nl). Fijn als u ons laat weten wat u doet of gedaan heeft met onze adviezen. Dan kunnen wij daar rekening mee houden in onze preparatie. De vereiste basis voor een goede brandweezorg legt u door in contact te blijven met uw accounthouder.

Met vriendelijke groet,

Namens het dagelijks bestuur van de Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland,

teamleider Omgevingsveiligheid